3 mars 2018

Tiden drar i en tekanna

En kanna rymmer som alla nuförtiden vet mer än kokande vatten och teblad. För formgivarna tycks den rymma allt. Som uppgift. Som utmaning. Som kronan på verket.

Signe Persson Melin och Gösta Gräs säger samma sak.

-Jag har alltid gjort tekannor, säger Gösta.

-Jag har alltid gjort tekannor, säger Signe.

Tekannan som brottsplats som konstnären återvänder till så snart han eller hon får tillfälle.

Som kreativ utmaning tycks tekannan svåröverträffad. Kroppen, pipen, handtaget, locket, insidan, utsidan, glasyren, storleken… Jag förstår dessa kreatörer som lockats in under locket och fastnat som anden i flaskan.

Det är i tekannan som svenska keramiker trivs allra bäst, vågar jag påstå. De överträffar sig själva varje gång de skapar en ny kanna åt det varma vattnet och det skönhetstörstande ögat. Jag vet inget annat föremål som så bjuder upp sina formgivare till dans som tekannan - det är där de alla är som bäst!

Signe. Gösta. Stig. Ulrica. Gunnar. Inger. Elna-Karin. Hela bunten av tekokare. Mycket har de skapat i sina dagar men det är tekannorna som kommer att gå till historien; det är tekannorna som kommer att göra framtidens arkeologer storögda och förbryllade. Kunde man verkligen använda dem? Gjordes de verkligen i modern tid? För vanligt folk?

De keramiska tekannor som vi samlat till vår utställning började sina liv som bruksföremål och slutade som konstobjekt. Med något undantag. Som en liten grön drake av Gösta Gräs. Från frukostbordet till finrummet. En naturlig gång.

Man behöver inte ha så fantastiskt antikt porslin på det där frukostbordet bara man har en vacker tekanna att titta på.

Skönhet och funktion hand i hand.

En krackelering i glasyren eller en nagg i pipen står vi ut med. De är ju så sköna ändå.

Signe Persson Melin är svåröverträffad i gänget. Sedan sent 1940-tal har det kommit tekannor ur hennes förtrollade händer. Gång på gång har hon återvänt till tekannan i sin ateljé. Och kommit därifrån till kvällen med något helt nytt, för världen obegripligt självklart. Nu är hon 92 bast. Det är en aktningsvärd ålder. För tre år sedan gjorde hon sin senaste kanna, åt Rörstrand.

Gösta Gräs är bara 75 men samma andas barn. Han kan inte heller sluta att hålla på.

I detta land Sverige har vi sådant som semlans dag och kanelbullens dag men tekannans dag borde få sin dag den också. Då lyfter vi ned vår vackraste pjäs ur vitrinskåpet och fixa ett gott svart te och läser högt ur *Sommargästerna* av Pär Rådström. Så tiden får vila en stund. Lägga sig tillrätta.

Kanske är det vår utställning handlar om? Bryta ett mönster och hejda meningslösheternas framfart med lite nyskapande form och svart te med ingefära?

Är det därför Signe inte kunnat låta bli? För att hon vet att tekannan är ett väsen och inte ett föremål?